

Λανθασμένη και ατεκμηρίωτη η προσέγγιση για τοποθέτηση κλιματιστικών στις αίθουσες διδασκαλίας στα δημόσια σχολεία

Το ΕΤΕΚ παρακολουθεί τις δηλώσεις, τα δημοσιεύματα, τις ανακοινώσεις και τη δημόσια συζήτηση που διεξάγεται τις τελευταίες μέρες αναφορικά με το θέμα της εγκατάστασης συστημάτων κλιματισμού στις αίθουσες διδασκαλίας των δημόσιων σχολείων. Ως θέμα με σοβαρή τεχνική πτυχή, το ζήτημα αυτό έχει απασχολήσει και το Τεχνικό Επιμελητήριο.

Το ΕΤΕΚ θεωρεί πως είναι απαραίτητο να εξεταστεί το θέμα με βάση τα πραγματικά τεχνικά του δεδομένα. Η εγκατάσταση κλιματιστικών στις αίθουσες διδασκαλίας 750 δημόσιων σχολείων δεν μπορεί να αντιμετωπιστεί υπό τη μορφή συνθήματος, ή κοντόφθαλμων αντιδράσεων, χωρίς να αξιολογηθούν όλα τα δεδομένα, ωσάν να αφορά την εγκατάσταση μεμονωμένων κλιματιστικών μονάδων σε μια ιδιόκτητη κατοικία. Ιδιαίτερα από τη στιγμή που η προώθηση ενός τέτοιου εγχειρήματος θα είναι μη αναστρέψιμη, θα επιφέρει πρόσθετο κεφαλαιουχικό και λειτουργικό κόστος και πιθανόν να δημιουργήσει σειρά άλλων διαδοχικών/ συνεπακόλουθων προβλημάτων.

Καταρχήν πρέπει να διαγνωστεί το εύρος, το μέγεθος και η συχνότητα του προβλήματος των ακατάλληλων συνθηκών θερμικής άνεσης, δηλαδή της υπερβολικής ζέστης στις αίθουσες διδασκαλίας, βάσει αντικειμενικών επιστημονικών δεικτών και μεθοδολογιών. Με απλά λόγια, σε πόσα σχολεία, σε ποιες γεωγραφικές περιοχές, σε πόσες αίθουσες, για πόσες ώρες και σε τι βαθμό υπέρβασης παρατηρούνται οι μη αποδεκτές θερμοκρασίες. Αφού διαγνωστεί το εύρος, μέγεθος και συχνότητα του προβλήματος, η Πολιτεία έχουσα την ευθύνη, οφείλει να αναζητήσει τις καταλληλότερες λύσεις τόσο από άποψη εξασφάλισης θερμικής άνεσης όσο και ενεργειακής απόδοσης. Εννοείται πως οι λύσεις αυτές δεν θα δημιουργούν δυσανάλογα παράπλευρα προβλήματα, και οφείλουν να έχουν τη μεγαλύτερη δυνατή ανταποδοτικότητα σε σχέση με το δημόσιο χρήμα που θα δαπανηθεί.

Η άποψη του ΕΤΕΚ είναι πως με βάση τα κτιριολογικά χαρακτηριστικά και τα δεδομένα που αφορούν τις ημέρες και ώρες λειτουργίας των σχολείων, θα ήταν τουλάχιστον απερίσκεπτο και ανεύθυνο να ληφθεί απόφαση για μαζική εγκατάσταση κλιματιστικών, χωρίς την συνολική αποτύπωση του προβλήματος και πριν από την εφαρμογή παθητικών μέτρων όπως είναι η θερμομόνωση της οροφής, η σκίαση, ο νυκτερινός φυσικός ή και μηχανικός δροσισμός

Συγκεκριμένα η τοποθέτηση κλιματιστικών στις αίθουσες διδασκαλίας 750 δημόσιων σχολείων:

(α) αντιστρατεύεται ευρωπαϊκών πολιτικών και της καθιερωμένης πλέον επιστημονικής προσέγγισης, πως σε σχέση με την ενεργειακή απόδοση κτιρίων και τη θερμική άνεση, πρώτα εξαντλείς όλα τα διαθέσιμα παθητικά μέτρα για να μειώσεις την ενεργειακή ζήτηση, (θερμομόνωση οροφής, σκίαση, φυσικός δροσισμός κοκ), και μετά μελετάς οτιδήποτε άλλο,

(β) δημιουργεί παράπλευρα προβλήματα που έχουν να κάνουν με την επιδείνωση της ποιότητας του εσωτερικού αέρα στις αίθουσες διδασκαλίας με την αύξηση των επιπέδων CO₂ , παράμετρο πολύ σημαντική για χώρους διδασκαλίας
(γ) απαιτεί κεφαλαιουχική επένδυση δεκάδων εκατομμυρίων για την προμήθεια και εγκατάσταση των κλιματιστικών
(δ) απαιτεί την αναβάθμιση των δικτύων της ΑΗΚ και θα δημιουργήσει ανάγκες ανέγερσης υποσταθμών κοντά στα σχολεία, λόγω μεγάλης αύξησης του ηλεκτρικού φορτίου που θα απαιτηθεί ανά σχολείο, κάτι που θα δημιουργήσει άλλα προβλήματα και εντάσεις,
(ε) απαιτεί την αναβάθμιση των ηλεκτρικών εγκαταστάσεων των σχολείων (λόγω προσθήκης επιπρόσθετου ηλεκτρικού φορτίου), αντικατάσταση καλωδίων παροχών, αντικατάσταση πινάκων διανομής και εγκατάσταση νέων παροχών για τα κλιματιστικά κλπ.
(στ) δημιουργεί μόνιμο λειτουργικό ενεργειακό κόστος, καθώς και κόστος συντήρησης, επιδιόρθωσης και αντικατάστασης των συστημάτων, το οποίο δεν είναι αμελητέο
(ζ) απαιτεί συχνή και σχολαστική συντήρηση και εισάγει νέα ζητήματα και ρίσκα που σχετίζονται με υγεία και υγιεινή των μαθητών
(η) δίνει λανθασμένα εκπαιδευτικά μηνύματα στους μαθητές, ότι η θερμική άνεση επιτυγχάνεται αποκλειστικά με τη χρήση ενεργοβόρου εξοπλισμού
Σημειώνεται πως λόγω των υφιστάμενων δεδομένων και τεχνικών περιορισμών, τυχόν κλιματισμός των αιθουσών θα γίνει με κλιματιστικά διαιρεμένου τύπου (split unit) και όχι από κεντρικά συστήματα, επιδεινώνοντας ακόμη περισσότερο τα μειονεκτήματα της προσέγγισης.

Εν πολλοίς τα πιο πάνω ενισχύονται από το γεγονός ότι, με βάση την πληροφόρηση που έχει το ΕΤΕΚ, ο κανόνας είναι πως τα δημόσια σχολεία στη νότια Ευρώπη δεν έχουν κλιματιστικά συστήματα στις αίθουσες διδασκαλίας.

Καταληκτικά θα πρέπει να σημειωθεί πως το αίτημα για τοποθέτηση κλιματιστικών στις αίθουσες διδασκαλίας στα δημόσια σχολεία δεν είναι καινούργιο. Έχει τεθεί και προ Ζετίας τουλάχιστον και επανέρχεται από καιρού εις καιρόν. Τότε η Πολιτεία μελέτησε και απέρριψε το σενάριο αυτό και προέκρινε τη θερμομόνωση οροφής, τη σκίαση και την τοποθέτηση ανεμιστήρων ως λύσεις.

Η άποψη του Υπουργείου Παιδείας για μη μαζική τοποθέτηση κλιματιστικών, στις σχολικές μονάδες είναι ορθή, όμως όφειλε να στηρίζεται σε αποτελέσματα μελέτης πραγματικών δεδομένων, έτσι ώστε να υπάρχει μια ολοκληρωμένη και συγκεκριμένη εικόνα θερμικής άνεσης πριν και μετά από εφαρμογή μέτρων θερμομόνωσης της οροφής, σκίασης, νυκτερινού δροσισμού, και της δενδροφύτευσης. Μια τέτοια εμπεριστατωμένη μελέτη θα βοηθούσε στην καλύτερη και πληρέστερη ενημέρωση του κοινού, καθώς και κάθε εμπλεκόμενου φορέα, ενώ ταυτόχρονα θα δημιουργούσε τις κατάλληλες συνθήκες περιβαλλοντικής ευαισθητοποίησης στους χρήστες των σχολικών κτηρίων και της κοινωνίας γενικότερα. Έλλειψη αυτής, ο δημόσιος διάλογος επί του θέματος, κυριαρχείται από υπερβολικές απαιτήσεις και επιχειρήματα βασισμένα σε ό,τι βιωματικά ο καθένας θεωρεί ως λογικό ή αιτιολογημένο.

Τέλος, το ΕΤΕΚ δηλώνει έτοιμο να συνεργαστεί με τις αρμόδιες υπηρεσίες για λήψη μέτρων βελτίωσης της θερμικής άνεσης στις σχολικές μονάδες και να συμβάλει μέσα από μελετημένες και τεκμηριωμένες εισηγήσεις στην λήψη ολιστικών και ορθολογικών αποφάσεων επί του θέματος.

27 Ιουνίου 2018